

De beatitudinib⁹ fo. lxxvi!

¶ Septima dieta de humilitate. xxxvi. ca.

715 **¶** **O**st tractatum de donis

¶ spūs sc̄ti: dicendum est de beatitudinibus. hec est septima dieta salutis. s. a dono spūs sancti/ad beatitudinem peruenire.

¶ De hūilitate enī quattuor sunt ꝑcipue notāda: scz
Typum figuratiuum. **¶** Habet ergo hūi-
Notum incitatiuum. **l**itas ī sacra scriptura
Signum demōstratiuum. **t**ypum multiplicem ⁊
Gradum distributiuum. **f**iguram.

¶ Nota igit q̄ hūilitas est: **B**reuis scala deuotiōis.
Breuis schola ꝑfectionis. **B**reuis via saluationis.
Breuis scala si vis ascendere/breuis schola si vis ad
discere/breuis via si vis incedere.

¶ Est igit hūilitas breuis scala. **E**t nota tria ī scala
hūilitatis. scz scale extremū/ymū ⁊ supmū. scale lafa
dextrū ⁊ sinistrū. scale spacia. s. triplicē gradū. **H**z enī
scala hūilitatis duo extrema: ymū ⁊ supmū. ymū vel
pes hui⁹ scale ē tior supplicii/supmū x̄o ē amor ꝑmū
¶ In psal. **S**i ascēdero ī celū tu illic es: si descēdero ad
inf. ⁊c. **¶** Itē hz scala duo lafa. s. dextꝝ ⁊ sinistrū. dextrū
est: tēpantia ī ꝑspis/sinistrū paciētia ī aduersis. **¶**
¶ In apl's sc̄be cor. vi. **P**er arma iusticie a dextris a sinī
stris. **¶** Itē hec scala hz tria spacia vel tres gradus/inf
quos ꝑm⁹ est tēptus mūdi/sc̄bs ē hūilis abiectio sul
terti⁹ ē hūil' amor dei. **H**ec ē scala iacob. gen. xxviii.

¶ Itē est hūilitas breuis schola. est ei ꝑpēdiū totius
iusticie. vñ ipa dī oīs iusticia. **M**ath. iii. **S**ic ei docet
nos implere oēm iusticiā. glo. i. hūilitatē. **¶** In saluator ⁊
mag⁹ optimus ī sua schola ꝑlixitatē toti⁹ legis redu
xit ad quādā summā. i. ad methodū hūilitatis: dicēs
Math. xi. **D**iscite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde

¶ Item nota q̄ humilitas est

Quidquid in valore est ꝑciosius.

Quidquid in odore ē deliciosius.

Quidquid in decore ē gratiosius

summe ꝑciosa. et ꝑꝑ hoc ꝑparat̄ auro ⁊ balsamo: q̄

sūt duovalde ꝑciosa. balsamū sup oēs liq̄ores/aurū

sup oīa metalla. et sicut ista duo sunt valde rara ⁊ iō

ꝑciosa: sic rarissima ē hūilitas ⁊ a/ ⁊ iō sūme cara. et

sicut aurū est valde ꝑderosum ⁊ naturalit̄ petit cen

trum/ balsamū sꝑ petit funduz: sic ⁊ a hūilitas istar

auri ⁊ balsami sꝑ appetit inferiorē locum. Et ꝑpter

ea devalore humilitatis dicit̄ sap. vii. Omne aurum

in comparatione illius: arena est exigua.

¶ Est etiā hūilitas in odore multū deliciosa. et ꝑꝑ

hoc ꝑparat̄ in scriptura trib⁹ q̄ sūt valde odorifera. s.

Thuri qd̄ est granū modicū: est tñ fragrantissimū: iō

d̄r eccl̄iastici. l. Quasi thus redolēs ī diebus estatis.

¶ Cōparat̄ etiā nardo/ q̄ est arbor pua ⁊ valde odorifera

Uñ d̄r Canticoꝝ. i. Hardus mea dedit odorem suū.

¶ Cōparatur etiā cynamomo qd̄ ē cinerei coloris/ ⁊ cū

frangit̄: spirat̄ quēdā visibilē ⁊ fragrantissimū odorem

id ē vaporem ad modū cineris. sic verus hūilis qz ci

nerem se reputat. emittit spiramīa fragrantissime ⁊ tu

tis. Et iō dicit̄ Eccl̄iastici. xxiii. Sicut cynamomū

⁊ balsamum aromatizans odorem dedi.

¶ Est insup hūilitas in decore mētis valde speciosa

et ꝑꝑ hoc cōparat̄ virozi ⁊ colorzi viridi/ qui sup oēs

colores est ꝑportioabilis oculis/ ⁊ delectabilis ad vi

derendum. Unde d̄r Eccl̄iastici. xl. S̄ram ⁊ spēm desi

derabit oculus/ ⁊ sup oēs virides sationes v̄l segetes

satioz viridiorqz est virtus humilitatis.

¶ Item nota q̄ humilitas se humiliat vt ascendat.

¶ Primo igit

dico q̄ humili

tas in valore ē

summe ꝑciosa. et ꝑꝑ hoc ꝑparat̄ auro ⁊ balsamo: q̄

sūt duovalde ꝑciosa. balsamū sup oēs liq̄ores/aurū

sup oīa metalla. et sicut ista duo sunt valde rara ⁊ iō

ꝑciosa: sic rarissima ē hūilitas ⁊ a/ ⁊ iō sūme cara. et

sicut aurū est valde ꝑderosum ⁊ naturalit̄ petit cen

trum/ balsamū sꝑ petit funduz: sic ⁊ a hūilitas istar

auri ⁊ balsami sꝑ appetit inferiorē locum. Et ꝑpter

ea devalore humilitatis dicit̄ sap. vii. Omne aurum

in comparatione illius: arena est exigua.

¶ Est etiā hūilitas in odore multū deliciosa. et ꝑꝑ

hoc ꝑparat̄ in scriptura trib⁹ q̄ sūt valde odorifera. s.

Thuri qd̄ est granū modicū: est tñ fragrantissimū: iō

d̄r eccl̄iastici. l. Quasi thus redolēs ī diebus estatis.

¶ Cōparat̄ etiā nardo/ q̄ est arbor pua ⁊ valde odorifera

Uñ d̄r Canticoꝝ. i. Hardus mea dedit odorem suū.

¶ Cōparatur etiā cynamomo qd̄ ē cinerei coloris/ ⁊ cū

frangit̄: spirat̄ quēdā visibilē ⁊ fragrantissimū odorem

id ē vaporem ad modū cineris. sic verus hūilis qz ci

nerem se reputat. emittit spiramīa fragrantissime ⁊ tu

tis. Et iō dicit̄ Eccl̄iastici. xxiii. Sicut cynamomū

⁊ balsamum aromatizans odorem dedi.

¶ Est insup hūilitas in decore mētis valde speciosa

et ꝑꝑ hoc cōparat̄ virozi ⁊ colorzi viridi/ qui sup oēs

colores est ꝑportioabilis oculis/ ⁊ delectabilis ad vi

derendum. Unde d̄r Eccl̄iastici. xl. S̄ram ⁊ spēm desi

derabit oculus/ ⁊ sup oēs virides sationes v̄l segetes

satioz viridiorqz est virtus humilitatis.

¶ Item nota q̄ humilitas se humiliat vt ascendat.

Se inclinat vt redoleat. **S**e mortificat vt resurgat
Quātilitas itaq; se hūiliat ⁊ sp̄ inclinat. **S**icut enī
ramus i quo p̄det fructus ⁊ sicut spica plena grano
respicit ⁊ declinat versus terrā: sic aīa hūilis q̄ instar
rami q̄ ē onusta fructibus bonorū op̄erū ⁊ ad modum
spice granate: ē plena granis hūitū/respicit terrā. i.
ppriā fragilitatem ⁊ carnis vel corpis conditionez
terrenam. **E**cōtrario ramus erectus mōstrat q̄ in eo
est nullus fructus ⁊ spica erecta q̄ est grans vacua.
Ita homo per sup̄biam erectus est ad modum rami
sterilis ⁊ infructuosi. **E**t ido dicit saluator **Mat̄. vii**
A fructibus eorū: cognoscetis eos.

Quātilitas etiā se incinerat ⁊ puluerifat: ⁊ sic sua
uius fragrat. sicut herbe ⁊ species aromaticę plus re
dolent quāto sunt minutius trite ⁊ puluerifate. **U**nd
dicitur **L**aticorū tertio. **Q**ue est ista que ascēdit per
desertum/sicut virgula fumi ex aromatibus mirre ⁊
thuris ⁊ vniuersi pulueris pigmentarii.

Et notādum q̄ omnis homo debet se puluerem ⁊
cinerem reputare ex pte carnis/de qua certus est q̄
efficiet puluis. **Gen̄sis. iiii.** Puluis es ⁊ in puluerem
reuerteris. **E**x parte aīe debet se quilibet puluerem ⁊
cinerem reputare: precipue ppter tria. scilicet

Quātilitas ppter vilitatē. **S**icut enī cinis ē vilis q̄ tūcun
q̄ fuerit de p̄ciosa materia: sic aīa valde vilis est ex
culpa q̄ quis sit valde nobilis ex natura. **psal̄m.** **A**d n̄
chilum deductus est in conspectu eius malignus.

Secūdo ppter resistēdi difficultatē: quia sicut cutis
statim disp̄gitur ⁊ non potest resistere modico flatu
sic homo nō potest resistere modice tentatiōi: imo fre
quenter cadit ad sibilum modici **Xbi.** **U**nde dicit in
psal̄. **N**on sic impii non sic: sed tanq̄ puluis ⁊c.

Tertio ppter resurgendi impossibilitatem. Nam sicut cinis nō potest redire ad statum sue materie: sic homo peccōr nō potest redire ad statū gratie/nisi sola dei viute. qz dī **Ecclesiastes. vii.** Nemo pōt corrigere quem deus desperit. **Et in psal.** Nisi dñs edifica. **re.**

Humilitas insup se mortificat vt resurgat. qz humilis quasi semp considerat mortem ppiam: vt resurgat ad vitam. **Et nota q memoria mortis facit in homine precipue sex bona.**

Priofacit pctā vel vicia fugere. **Nā** sicut latrōes timent ⁊ fugiūt faciē iudicis: sic vicia meōria mortis. ⁊ sicut iumētum cū cauda se defendit a muscis: sic hō a tentatōe vicioꝝ ex p̄sideratiōe mortis. **Nā** de pctōre dī **Tren. i.** Sordes eius in pedibus. i. in affectiōibus **Et** subdit cām: qz non est recordatus finis sui.

Secdo facit mundū p̄tēnere. **Nā** dicit hiero. **Faci**le p̄tēnit oia: q se sp cogitat moritur. **Nā** p̄cupiscētia oculoz p̄tēnit: qñ quis cogitat se in terraz reuersurū. **Ad**cupiscētia carnis de p̄mit: qñ q̄s cogitat q corpus in deliciis nutritū/erit cibus d̄m̄itū. **S**upbia vite cōtēnitur: qñ quis cogitat q ille qui vult eē supra alios ponetur sub terra/que est infimum elementorum.

Tertio facit seipm desp̄icere/ ⁊ ppter resolutiōem ad terrā in suis ipsius cognitionem venire: qui modus cognoscēdi s̄m philosophū/est certissimus inter oēs. p̄p̄ca dī i psal. **Sciāt gētes qm̄ hoies sūt. i. d̄ humo**

Quarto facit vitaz p̄sentē recte regere. sicut el gu bernator nauis se ponit i cauda/ vt rectius gubernet nauem: sic qui in mari huius mūdi vult recte ⁊ secure navigare: nouissima sua debet cogitare v̄l recordari **Nā** dicitur **Ecclesiastici. vii.** Memorare nouissima ⁊ in eternum non peccabis.

Quotofacit recte temperare presentem leticiã sicut
enifatua est esca sine sale: sic pñs leticia ē inepta sine
mortis pñsideratiõe. istar salis / dulcedinē leticie tñpal
miscet cū amaritudine mortis. **Uñ dñ eccl'iastici. xli.**
Mors q̄ amara est memoria tua homini inlusto.
Sexto facit recte diuidere pñtem ⁊ futurã vitã. Qui
enī ponit se in articulo mortis ⁊ eã diligēter pñsiderat
quasi in medio pñtis ⁊ future vite se collocat. et ideo
recte videt quid spñere: ⁊ qd eligere debeat. **I**deo dñ
Eccl'iastici. xi. In die bonoz: ne imemor sis maloz.

Item hūilitas est **G**ratiosa instar floris speciosi.
Luminosa instar sideris radiosi

Est itaq; hys **V**irtuosa instar lapidis pñciosi.
militas gratiosa instar floris speciosi. **C**omparatur autē
inter flores pñcipue viole / q̄ est flos modicus ⁊ valde
pñciosus. **E**t nota q̄ viola ē forata instar auicule pue.
Habet enī quoddã rostrū parū / ⁊ quasdam puulas
alas / ⁊ quãdãz caudã parūlã: ita hūilitas habet ad
modū viole ista tria diminutiua per pñriã reputati
onem. habet nanq; rostrū ad laudãdum deum. habz
etiã alulas vel pēnas ad pñteplandū celū. hz caudam
ad cogitandū finem pñriū. **H**ec est viola pñciosa de
qua dicit **Canticor. ii.** Ego flos campi ⁊c.

Est etiã hūilitas luicosa instar sideris radiosi. **H**ã
sicut sidus vel stella ē modica i appentia / cū tñ sidus
in x̄itate (vt tradit mathematici) sit maior tota fra:
sic hūilis cū sit puus / in x̄itate est ap̄s deū maximus
⁊ sua tñ ⁊ hoim reputatiõe vult eē quasi nullus. iō dñ
Eccl'iastici. xxxiii. Quãto magn⁹ es: hūilia teipm in
oib⁹. **I**p̄a enī est instar lune. nã sicut lune ē lunare qd
minuitur ex pñsummatiõe: vt dñ eccl'iastici. xliii. sic hu
milis se minorare nitit / cū a deo per gr̄am pñsummat

De humilitate fo. lxxix.

Sicut virgo maria **Luce. i.** Quia reputauit se ancillam humilem cum salutaretur venerabiliter per archangelum gabrielem et a filio dei eligeretur in matrem.

Est etiam humilitas istar lapidis preciosi et uolosa. Nam lapides preciosi sunt ut plurimum quantitate modici et uirtute magni. Et nota quod humilitas comparat specialiter et proprie quinq; lapidibus preciosis.

Primo amethysto qui reprimat ebrietatem. sic humilitas superbiae que se febricitat per ambitionem. **Ubi** superbia est ebrietas et non a uino. ut dicitur **Johelis. i.** Expergiscimini ebrii / et non a uino: sed a uento. scilicet superbie.

Secundo iaspidi qui fugat fatasmata sic humilitas honores transitorios qui sunt quasi fantasie / uel somnia. **Et** dicitur de superbo **Eccliaslici. xxiii.** Cor tuum fantasias parit.

Tercio humilitas est sicut saphirus. Nam sicut saphirus reprimat humores seu tumores corporales: ita humilitas superbas et ampulosas inflationes. Ipsa enim non inflatur / non est ambiciosa: sicut de charitate dicit apostolus **Prime ad corinthios. xiii.**

Quarto humilitas est sicut onichinus. Nam sicut onichinus dicitur hominem reddere inuictum: sic humilitas reddit inuictum hominem et facit de hostibus triumphare. In cuius figura dicitur quod dauid qui dicitur humilis: cum lapidibus funde goliath interfecit. ut dicitur **Prime regum. xvii.**

Quinto humilitas est sicut dyamas. Nam sicut dyamas est lapis qui reddit hominem gratiosum: sic humilitas hominem deo et hominibus facit esse placetum et gratum. **Ubi** dicitur de humilitate **Deuter. xxiii.** Sit placens fratribus suis. Et sicut coram deo et hominibus est superbia odiosa ut dicitur **Eccliaslici. x.** ita humilitas est deo ex hominibus gratiosa.

Item humilitas cum deo quasi de pari contendit cum diuina liberalitate eius gratiam semper recipiendo

Supbiam circumuenit et despiciat: meliorem partem eligendo
Dyabolum despiciat: eius laqueos euadendo.

Humilitas igitur quasi de pari contredit cum diuina liberalitate. quod quanto diuina liberalitas aie plura tribuit tanto ipsa ad recipiendum sit capaciores. et hoc triplici arte. scilicet
Se dilatando per gratiarum actionem.

Incuruando per deuotam orationem **¶** Primum enim hu
Euacuando per modicam sui reputationem multas cum recipit dei beneficia gratias agendo se dilatat: et sic recipiendo patet semper locum ut deus amplius infundat. **¶** Si ipsa uas admirabile operum excellentium. ut dicitur ecclesiastici. xliii. **E**t bene humilitas uas admirabile dicitur. quia dum impletur: de impletione capaciores efficitur.

¶ Secundo humilitas per orationem se incuruat: et sic ad magis hauriendum se preparat. nam sicut ydria curuatur ut hauriat aquam: sic humilitas se incuruat ut hauriat / et hoc orando gratiam diuinam. et quanto deus amplius donat: tanto ipsa amplius postulat imo nunquam petere cessat. et ideo in ea impletur quod dicitur ecclesiastici. xviii. **C**um summauerit homo: tunc incipit.

¶ Tertio humilitas per propriam reputationem se euacuat et quodammodo se exiavit et per consequens ad recipiendum capaciores fit. et hoc triplici arte existit: quod dum gratiam dei in plenitudine recipit: se ipsum tam uacuum recognoscit. ideo in persona dei dicitur de humilibus ecclesiastici. xlii.

¶ Qui bibunt me: adhuc sitient.

Item humilitas etiam superbiam circumuenit: meliorem partem eligendo **E**t nota specialiter decem in quibus humilitas respectu superbie eligit meliorem partem. **S**uperbia enim eligit quod est extra: humilitas quod est intra. **¶** De primo dicitur **Mat. xxiii. ¶** Via opera sua facit ut videatur ab hominibus. **¶** De humilibus **¶** Non dicit apostolus. ii. cor. i. **¶** Gloria nostra haec est: testimonium conscientiae. **¶** Superbia eligit sarpillas: humilitas tortillas.

De humilitate fo. lxxx.

Superbia eligit corticem humilitas nucleum.
Superbia eligit paleam: humilitas granum.
Superbia eligit flores: humilitas fructum. iuxta illud
Canticor. ii. Fructus eius dulcis gutturi meo.
Supbia eligit mōtes: humilitas valles. **E**t nota q̄ in
montibus sunt quattuor mala. scz ariditas iduotōis
duricies incōpassionis / sterilitas opationis: ꝛ ꝑcipi-
cium damnatiōis. **H**uilitas vero eligit valles in qb̄
sunt quattuor bona: illis malis opposita. **N**am sicut
valles contra ariditatem sunt irrigue / cōtra duriciā
sunt molles / contra sterilitatem sunt fructifere / cōtra
precipitiū sunt secure: sic huiles ad modū vallis sunt
irrigui per deuotionē / ꝛ molles per passionem fru-
ctiferi per bonā operationem / securi per diuinā prote-
ctionem. quia. in ifimo nō oportet timere precipitiū.
Superbia eligit pulchrum: humilitas bonum.
Superbia eligit ymaginem: humilitas veritatem.
Supbia eligit conuentionem. i. locū superiorem: pro quo
contendunt ambictosi: huilitas pacem. s. locū inferio-
rem / pro quo nullus contēdit. **I**ō dicit saluator **L**uce
xiiii. **R**ecumbe in nouissimo loco. **E**t sic in pace factus
est locus eius: vt dicitur in psalmo.
Superbia eligit esse in ore holim. ꝛ ideo non est mirū
si sentit aliqñ morsus detractōis: huilitas vero eligit
esse in iudicio dei / ꝛ quē solū vult iudicari. sicut dicit
apls ad cor. iiii. **Q**ui aut̄ iudicat me: dñs est.
Huilitas insup despicit ꝛ parui pēdit dyabolum: eius
scz laq̄os euadēdo. **N**ā sicut pisciculi euadūt sagenā:
sic huiles rete. i. tentatōes dyabolicas. **I**n cui⁹ figura
rex caldeoꝝ trāstulit in babiloniā / ꝛ captiuauit nobi-
les ꝛ potētes: ꝛ dimisit paupes. i. agricolas ꝛ viuitos
res. vt dī quarto **R**egum. xxiiii.

Humilitas in super habet motum incitatus. i. cau-
sas multas q̄ hoīem mouere debēt ad se humiliandū
Unde nota q̄ sunt quinqz cause precipue / ex quaz cō-
sideratione debet homo se ip̄m humilīare. s. si cōsideret

Que sunt infra.

Que sunt intra.

Que sunt iuxta.

Que sunt contra.

Que sunt supra.

Prima igit causa humili-
tatis est consideratio creature
corp̄alis q̄ in homie est. Debet
igit creaturas corporales dili-
genter cōsiderare: et ex illis huilitatē haurire. si enī cō-
sideret terrā: videt pp̄riū sepulcrū. si attēdat ignē sup
terrā: videt supplicīū pctōz. si cōsideret quadzupedia
videt ea fortioza. si volatilia videt ea leuioza et agilio-
ra. si terre nascētia: videt melioza / sicut fruct⁹ et pul-
chrioza: sicut flores. **U**ltio si cōsideret pp̄riū subiectū
videt q̄ in principio est semē imundū / in medio sacc⁹
stercoz: et in fine cibus v̄mū. vt dicit **Ber.** Et iterum
vide vñ veneris / et erubescē vbi es. et igemisce quo va-
dis et p̄remisce. Et ita cū hō diligēter cōsiderat pp̄as
vilitates / tunc huilitas resumit vires. Sicut enī mus-
cus in locis ferētibus recuperat odorem. sic huilitas
fragrātioz efficitur: cū quis considerat pp̄riā vilitatē
Et idō dicebat abrahā **Gen. xviii.** Loquar ad dñm
meum: cum sim puluis et cinis.

Secūda causa huilitas est cōsideratio status īterio-
ris. **P**is autē hō aut scit se esse pctōrem / aut iustū. si sci-
at se eē pctōrem: multū d̄z humiliari. qz q̄tū ad hoc dete-
rior est cane / vel buffone. qz pctōz est debitor t̄p̄alis et
eterne mortis: illa x̄o solū t̄p̄alis et i illis soluz ē mise-
ria pene in pctōrib⁹ x̄o pene et culpe et i hoc sunt filies
dyabolo. Si autē fuerit pctōz aliqui: nescit vtz iustifica-
tus ē a pctō. qz d̄r **Accl̄iastici. ii.** Nescit hō vtz amore

De humilitate fo. lxxxi.

an odio dignus sit. sed omnia in futuro seruantur in
certa. Si autē sciat aliq̄s se esse i gratia: tñ se huiliare
d̄z ppter quattuor q̄ iter dū etiā uirius iustus et pfectis
nocēt. s. negligētis. p̄ficiendi/difficultas stādi uel p̄se
uerādi/facilitas cadēdi. etiā ad sibilū vni? modi x̄bi
difficultas uel impossibilitas resurgendi. **H**ō enī potest
per se ire ad culpā: sed per se nō potest redire ad gra
tiam: quia d̄r in psal. **S**pūs vadens ⁊ non rediens.

Tercia cā humilitatis ē p̄siderare se de primis no
stris. **V**idem⁹ enī multos de fratribus ⁊ primis nr̄is
in scia ⁊ x̄tutib⁹ p̄fecisse. et nos in pctō uel ignoran
tia remāsisse. vñ debem⁹ erubescere. **V**idem⁹ etiā mul
tos fratres ⁊ p̄rimos cecos mendicos ⁊ diuersis mi
seris afflictos. ⁊ iō debem⁹ cōpati timere ⁊ deo grati
⁊ huiles esse ⁊ laudare eū: qui nos potuit et pōt simi
lia ex sua eq̄tate iſligere ⁊ ex sua pietate custodire. **E**t
ppter hanc cām huilitatis d̄r **J**ob. v. **V**isitans speciē
tuā nō peccabis. **V**isitās speciē tuā. i. p̄ximū q̄ est spe
cies tuā/vel species vna tecum.

Quarta cā huilitatis ē p̄sideratio hostis aduersā
tis: cū sine dei adiutorio nō possum⁹ resistere. imo si
pparati fuerim⁹ ei/ipse quasi gygas ⁊ nos q̄si locuste
vt d̄r **1**rehoz. xiii. cui⁹ etiā tāta ē crudelitas/q̄ nos
oī hora trās glutiret: nisi etiā diuina p̄tectio nos custo
diret. qz d̄r **1**rehoz. ii. **M**ie dñi qz nō sum⁹ p̄sumpti
cui debemus totam virtutem ascribere.

Quinta cā huilitatis ē p̄sideratio diuine magnitu
dinis/cui tenemur humiliter subesse. p̄p̄ bñficiū crea
tionis iuxta illud psal. **I**psē fecit nos. ⁊ non ipsi nos.
⁊ p̄p̄ bñficiū redēptōis. iuxta illud **E**ccl̄iastici. xxix.
Sīam fidei iſtoris tui. ne obliuiscaris. **H**uiliare etiā
debem⁹ nos deo/cui⁹ potentiā euadere nō possumus

De huilitate fo. lxxxii.

maledicat michi. ii. Re. xvi. Et exemplo apostolorum de quibus dicit Act. v. quod ibant gaudentes a conspectu consilii. quoniam digni habiti sunt pro nomine iesu contumeliam pati. Jo dicit de humilitate 1. Petri. iii. Saturabitur opprobriis.

¶ Quartum signum est vilis officia non recusare. exemplo abigail quam cum dauid vellet ducere in uxorem respondit. Ecce famula tua sit in ancilla. ut lauet pedes seruatorum domini mei. ut habetur 1. Regum. xv.

¶ Quintum signum est libenter obedire. exemplo christi qui humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem. ut ait apostolus ad philippenses. ii.

Habet etiam humilitas multiplicem gradum distinctum. **¶** Nota quod tres sunt gradus humilitatis sicut dicit glosa Mathei. iii.

¶ Primus est subesse maioribus nec proferre se equali et hec est sufficiens et necessaria.

¶ Secundus gradus est subesse paribus nec se proferre minoribus nec non velle proferri: et hec est humilitas copiosa.

¶ Tertius gradus est subesse minoribus et nemini velle proferri. et hec est humilitas excellens et perfecta. Et ideo humilitas cum his gradibus suis eleganter figuratur per altare tabernaculi quod habebat tres cubitos in altitudine. ut dicitur Exodi. xxvii.

Item secundum alios gradus humilitatis sunt quattuor

Primus est spernere mundum.

Secundus spernere nullum.

Tercius est spernere seipsum.

¶ Quartus est contemneri se semper vel non curare sui contemptum. Ideo humilitas per istum quadruplicem gradum figuratur satis apte per rationale in quo erant quattuor versus vel ordines gemmarum. ut habetur Exodi. xxviii.

De mansuetudine vel mititate. xxxvii. cap.